

Raport z wdrażania Strategii Rozwoju Miasta Kielce na lata 2007-2020

CZERWIEC 2020

AKTUALIZACJA
na lata 2015 - 2020

WSTĘP

W procesie planowania strategicznego w samorządzie niezbędnym elementem jest regularne monitorowanie zachodzących zjawisk i zmian. Pozwala ono nie tylko określić skuteczność i postęp realizacji wcześniej przyjętych zamierzeń, ale także dokonać korekt wynikających z nieuwzględnionych wcześniej czynników lub z nieprzewidzianych zjawisk, zmieniających uwarunkowania realizacyjne.

Strategia Rozwoju Miasta Kielce na lata 2007-2020 przyjęta Uchwałą Rady Miasta nr XII/214/2015 z dnia 30 lipca 2015 roku nakłada obowiązek oceny jej realizacji w oparciu o przyjęte wskaźniki monitorujące, które odnoszą się zarówno do celów strategicznych, jak i celów operacyjnych i poszczególnych działań.

Jest to czwarty raport monitorujący stopień wykonania Strategii. Celem niniejszego raportu jest pokazanie w jaki sposób kształtują się tendencje, które zaszły w poszczególnych obszarach strategicznych w ostatnich pięciu latach w oparciu o określone wskaźniki. Obserwowane zmiany wynikają przede wszystkim z działań podjętych w tym czasie przez Urząd Miasta Kielce i inne jednostki zależne, przyczyniając się tym samym do realizacji celów strategicznych i operacyjnych.

Zasadniczą część raportu podzielono na cztery rozdziały odpowiadające przyjętym w Strategii celom strategicznym. W ramach rozdziałów zostały przedstawione i zanalizowane poszczególne cele operacyjne i działania odpowiadające konkretnym zadaniom podejmowanym przez Urząd Miasta Kielce i jego jednostki organizacyjne.

Dynamika zdarzeń zachodzących zarówno w najbliższym otoczeniu Miasta Kielce, jak i w otoczeniu zewnętrznym wymaga, aby Strategia będąca wieloletnim dokumentem wyznaczającym cele rozwojowe wynikające z prowadzonej przez samorząd polityki, odzwierciedlała zmiany. Poprzez propozycje zawartych projektów i zadań odpowiadających założeniom regionalnej polityki rozwoju Strategia odnosi się również do polityki strukturalnej UE, wpisując się w kolejne okresy programowania funduszy strukturalnych i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zakres monitoringu i ewaluacji Strategii wyznaczają określone w niej cele strategiczne, operacyjne i działania. Celem tego opracowania jest nadanie jednolitych ram procesowi monitoringu i ewaluacji jako niezbędnymi elementami jej wdrażania i realizacji, zgodnie z zasadami obowiązującymi dla dokumentów strategicznych.

Zgodnie z tymi zasadami Strategia musi być:

- zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju – co oznacza, że w procesie realizacji celów zachowany jest ład społeczny, ekonomiczny, przestrzenny i zasady poszanowania dla środowiska naturalnego,
- dokumentem dynamicznym – co oznacza, że podlega zmianom w zależności od aktualnych wyzwań i potrzeb, a więc jest aktualizowana,
- weryfikowana w procesie konsultacji społecznych – co oznacza reagowanie na potrzeby i oczekiwania mieszkańców,
- spójna z regionalną polityką rozwoju, strategią rozwoju kraju, strategiami sektorowymi, a także uwzględnia zasady wynikające z dyrektyw i rozporządzeń obowiązujących członków Unii Europejskiej (co warunkuje pozyskiwanie środków pomocowych),
- zgodna w warstwie realizacyjnej ze schematem SMART, tj. zadania wskazane do realizacji powinny być: konkretne (**S**pecific), mierzalne (**M**earable), uzgodnione (**A**greed), wykonalne (**R**eal) oraz określone w czasie (**T**imed).

Monitoring Strategii pozwala na:

- urealnienie wizji przyszłości Miasta, potwierdza spełnienie misji,
- podejmowanie trafnych bieżących decyzji skutkujących w przyszłości, bo wynikających z obiektywnego rozeznania obszarów problemowych,
- poznanie rzeczywistego stanu Miasta,
- stworzenie rzetelnej bazy informacyjnej dla opracowywanych innych wymagalnych ustawowo lub przez programy operacyjne dokumentów strategicznych i programów rozwojowych Miasta (ze względu na dostępność do aktualnych danych),
- poprawę funkcjonowania obszarów działania Miasta poprzez szybkie reagowanie na zachodzące zmiany,
- określenie pozycji konkurencyjnej Miasta wobec innych samorządów.

ROZDZIAŁ I

CEL STRATEGICZNY I KIELCE PRZYJAZNE DLA MIESZKAŃCÓW

Cel Strategiczny I **Kielce przyjazne dla mieszkańców** obejmuje działania odpowiadające na kluczowy kierunek rozwoju miasta określony w misji strategii – stworzenie miasta dobrego do życia. W związku z tym zgrupowano tu działania z zakresu rozwoju infrastruktury społecznej, których beneficjentami są mieszkańcy miasta. Cele operacyjne skupiają się na poprawie sytuacji w zakresie mieszkalnictwa, oferty kulturalnej, dostępności żłobków i przedszkoli, sytuacji seniorów i osób niepełnosprawnych oraz profilaktyki zdrowotnej. Dla każdego z celów operacyjnych sformułowano szczegółowe działania pozwalające na jego realizację. Realizacja celu powinna rozwiązać jeden z głównych problemów miasta – niską dostępność mieszkań i odpływ mieszkańców do gmin sąsiednich. Miasto posiada także zasób, jakim jest wysoka dostępność instytucji kulturalnych oraz wysoki poziom uczestnictwa w kulturze. Realizowane działania uwzględniają potrzeby starzejącego się społeczeństwa Kielc i osób niepełnosprawnych. Miasto inwestuje także w programy profilaktyczne w zakresie zdrowia, które w ostatnich latach przynosiły bardzo dobre efekty. Wreszcie dla rodziców aktywnych na rynku pracy istotne jest zwiększenie dostępności żłobków i przedszkoli. Dla realizacji celu: Kielce przyjazne mieszkańcom, Miasto wykorzystuje wszelkie dostępne fundusze – zarówno środki własne, jak i te pozyskiwane z programów krajowych i europejskich.

Wskaźnikiem kontekstowym dla Celu Strategicznego I jest liczba mieszkańców Kielc. Niestety z roku na rok liczba ta zmniejsza się i według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego spadek ten będzie postępował z roku na rok. W okresie ostatnich siedmiu lat populacja miasta Kielce zmniejszyła się o 5672 osoby. W 2019 roku w porównaniu z rokiem 2018 liczba ta zmalała o 508 osób, mniejszy spadek ludności odnotowany był jedynie na przełomie 2015 i 2016 roku.

LUDNOŚĆ KIELC

Lp.	Lata	Liczba mieszkańców Kielc
1.	2019	195266
2.	2018	195774
3.	2017	196804
4.	2016	197704
5.	2015	198046
6.	2014	198857
7.	2013	199870
8.	2012	200938

Źródło: Dane GUS

Przez ostatnie lata spadek ten spowodowany był przede wszystkim wyprowadzką mieszkańców Kielc poza miasto. Wraz ze spadkiem liczby mieszkańców w Kielcach, następował wzrost tej liczby w powiecie kieleckim. Niepokojące zjawisko można zaobserwować w 2016 r., gdyż po raz pierwszy spadek liczby mieszkańców w Kielcach nie przełożył się na wzrost w powiecie, co oznaczało że osoby, które emigrowały poza granice miasta Kielce wcale nie związały się z regionem. W roku 2017 wrócił trend sprzed poprzednich lat gdzie odnotowano wysoki przyrost ludności w powiecie - kosztem ubytku mieszkańców w samych Kielcach, w 2018 roku był to wzrost o 592 osoby.

CEL OPERACYJNY 1.ROZWÓJ OFERTY KULTURALNEJ MIASTA TAK, ABY BYŁA DOSTĘPNA DLA RÓŻNYCH GRUP SPOŁECZNYCH

W obrębie Celu operacyjnego I znajdują się działania mające na celu rozwój oferty kulturalnej miasta jak również obejmują wsparcie dla instytucji kultury. Działanie 1 dotyczyło poprawy powierzchni lokalowej instytucji kultury. W 2015 r. zostały zmodernizowane dwa obiekty, tj. Wzgórze Zamkowe oraz Muzeum Zabawek i Zabawy. łączna powierzchnia zmodernizowanych obiektów wyniosła 320,13 m². W 2017 r. Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach otworzyło nowy oddział przy ul. Kościuszki 13, modernizowana powierzchnia wyniosła 2839,60 m². W 2018 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej (Filia nr 13) zmodernizowano pomieszczenia socjalne i sanitarne (łącznie 213,4 m²), przez co wzrosła jakość świadczonych usług. Natomiast w 2019 r. Wzgórze Zamkowe zrealizowało jedną inwestycję w zakresie ochrony dziedzictwa dla 25 000 odbiorców. Liczba uczestników wzrastała rok do

roku tj. odpowiednio w 2015 r. – 26 500, w 2016 r. – 29 630, w 2017 r. – 36 000, w 2018 r. – 36 140 osób, natomiast w 2019 r. odnotowano spadek – 25 000 uczestników programów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego. Oferta kulturalna miasta opiera się na zestawie wysokiej jakości produktów kulturalnych. Liczba takich zestawów w 2015 r. wyniosła 46, w ramach których zorganizowano 1250 wydarzeń. Natomiast już rok później takich zestawów było 52, które objęły 1647 wydarzeń. W 2017 r. było to 53 zestawy, a składało się na nie 1496 wydarzeń, w 2018 roku wypracowano 55 zestawów produktów i zorganizowano 2006 wydarzeń, zaś w 2019 r. – stworzono 61 zestawów i zorganizowano 1497. Zaliczamy do nich różnego rodzaju koncerty, festiwale, wystawy, prelekcje, pokazy teatralne czy też pokazy mody.

Organizowane są również przedsięwzięcia o charakterze kulturalnym dla grup społecznych zagrożonych wykluczeniem w celu ich zaktywizowania. W 2015 r. zostało zorganizowanych 376 takich zajęć w ramach kompleksowej oferty, z których skorzystało 3117 osób. W 2016 r. takich zajęć było znacznie mniej, bo jedynie 138, natomiast liczba uczestników znacząco wyższa, gdyż wyniosła 6974 osoby. W 2017 r. zajęć było 92, a korzystających 2171. W 2018 roku Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z autyzmem, Ośrodek dla Słabosłyszących, Klub Nad Silnicą i Uniwersytet Trzeciego Wieku „Ponad Czasem” zorganizował 88 zajęć mających na celu aktywizację grup społecznych zagrożonych wykluczeniem, w których uczestniczyło 2253 seniorów, osób niepełnosprawnych. Rok później takich zajęć zorganizowano 87, w których wzięło udział 2366 osób. Przedsięwzięcia dla grup społecznych zagrożonych wykluczeniem zorganizowało 5 instytucji kultury we współpracy m.in. ze Stowarzyszeniem Działań Twórczych i Rozwoju „Nawigacja”, Świętokrzyskim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Chorym na Parkinsona, Środowiskowym Domem Samopomocy dla osób z autyzmem, Ośrodkiem dla Słabosłyszących, Uniwersytetem Trzeciego Wieku oraz Aresztem Śledczym w Kielcach.

Jeżeli chodzi o wypracowanie kompleksowej oferty działań dającej możliwość aktywnego udziału w kulturze i współkreowania działań kulturalnych w 2015 r. takich zajęć zostało zorganizowanych 1390, z których skorzystało 78542 osób, natomiast w 2016 r. było mniej zajęć, tj. 1118, a skorzystało z nich 122 628 osób. W 2017 r. takich zajęć było 1611, w których uczestniczyło 141 913 osób, w 2018 r. zorganizowano 1489 zajęć dla 145 700 osób. Największą popularnością cieszyły się przedstawienia teatralne oraz warsztaty teatralne, w których wzięło udział 51 900 osób. W interesującym nas 2019 r. w ramach kompleksowej oferty przygotowano 1291 zajęć, w których wzięło udział 144 696 osób. Największym zainteresowaniem cieszyły się przedstawienia i warsztaty teatralne – 47 000 osób, zwiedzanie

ekspozycji i zajęcia muzealne 40 722 oraz spektakle i warsztaty taneczne – 25 480 osób. Oferta instytucji kultury skierowana jest do różnych grup wiekowych.

W 2015 r. zorganizowano również wydarzenia kulturalne o charakterze ogólnopolskim – z 23 wydarzeń skorzystały 24 392 osoby. Pod tym względem rok 2016 r. był dużo lepszy od roku poprzedniego, gdyż zorganizowano 32 takie wydarzenia, a liczba w nich uczestniczących osób wzrosła do 29 157. W 2017 r. zrealizowano już 40 takich wydarzeń, w których wzięło udział aż 64 300 osób. Były to m.in. Konkurs OFF FASHION, festiwal ANIMA MUNDI czy JAZZ FESTIWAL. Rok później zrealizowano 45 wydarzeń kulturalnych o charakterze ogólnopolskim dla 71 820 osób – np. Kielecki Teatr Tańca promował Miasto Kielce przez zorganizowanie Festiwalu Tańca, Międzynarodowych Warsztatów Tańca Jazzowego oraz ogólnopolskich warsztatów jazzowych. Wszystkie wydarzenia miały charakter otwarty. W 2019 r. zrealizowano 38 wydarzeń kulturalnych dla 91 345 osób (m.in. Interdyscyplinarny Konkurs Plastyczny Województwa Świętokrzyskiego PRZEDWIOSNIE 42, Konkurs OFF Fashion, Festiwal Anima Mundi, Wystawa „Dziewczyny na warsztatach” czy Wakacyjny Festiwal Sztuki dla Dzieci i Młodzieży Hurra! ART!).

CEL OPERACYJNY 2. ROZWÓJ OFERTY EDUKACYJNEJ I SPORTOWEJ, W TYM POPRAWA INFRASTRUKTURY

Istnieje potrzeba rozwoju infrastruktury edukacyjnej na każdym szczeblu nauczania, począwszy od poprawy dostępności opieki nad dziećmi, poprzez rozwój oferty edukacyjnej szkół podstawowych i gimnazjów oraz dostosowanie oferty szkół ponadgimnazjalnych do potrzeb rynku pracy. Konieczne są również działania związane z kształceniem przez całe życie i stałą budową kompetencji mieszkańców. Możliwość uzyskania opieki żłobkowej i przedszkolnej jest nie tylko ważnym elementem rozwoju dziecka, ale pozwala również na aktywizację zawodową rodziców, szczególnie matek. Obecnie nie wszyscy zainteresowani mogą uzyskać w Kielcach miejsce w żłobku lub przedszkolu. Z tego powodu działania w ramach Celu operacyjnego koncentrują się na zwiększeniu liczby miejsc w odpowiednich placówkach tak, aby poprawić dostępność obydwu form opieki i edukacji. Na poziomie edukacji podstawowej, gimnazjalnej oraz szkolnictwa zawodowego potrzebne są dwa rodzaje działań – doposażenie i remonty szkół oraz rozwój oferty edukacyjnej szkół. Pozwoli to na wzmocnienie kompetencji indywidualnych i społecznych dzieci poprzez umożliwienie im dostępu do różnorodnej oferty zajęć rozwojowych i edukacyjnych. Realizacja działań w obszarze wsparcia szkolnictwa zawodowego oraz uczenia się przez całe życie powinna korespondować ze zidentyfikowanym i monitorowanym zapotrzebowaniem na zawody oraz służyć wzmocnieniu praktycznej wiedzy uzyskiwanej we współpracy z przedsiębiorcami.

Liczba uczących się w Kielcach w 2015 r. w badanych poziomach nauczania łącznie wyniosła 30 165 uczniów. Brane pod uwagę w tym wskaźniku były dane z przedszkoli samorządowych (4504), szkół podstawowych (10137), gimnazjów (4451) oraz szkół ponadgimnazjalnych (11073). W roku 2016 liczba uczniów łącznie była bardzo zbliżona do roku poprzedniego i wyniosła 30 101 uczniów. W 2016 r. wyraźnie wzrosła liczba kieleckich przedszkolaków – o 348 osób w porównaniu do roku poprzedniego. W gimnazjach odnotowano również niewielki wzrost o 30 uczniów, natomiast w pozostałych placówkach nastąpił spadek liczby uczących się tj. w szkołach podstawowych o 255 uczniów, a w szkołach ponadgimnazjalnych o 187 osób. Rok 2017 r. był na zbliżonym poziomie jak w latach poprzednich, liczba uczniów wyniosła łącznie 29 847. W omawianym roku liczba dzieci w szkołach podstawowych zwiększyła się, natomiast w gimnazjach zmniejszyła, co związane jest z reformą edukacji i wygaszaniem gimnazjów. W 2017 r. dzieci kończące klasy VI nie poszły już do gimnazjum, tylko pozostały w klasach VII szkół podstawowych. Gimnazja były w trakcie wygaszania i pozostały w nich jedynie klasy II i III. W 2018 r. w placówkach podległych Miastu Kielce łącznie uczyło się 30 300 dzieci i młodzieży (13 409 w szkołach podstawowych, 1452 w gimnazjach, 10 732 w szkołach ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych). W 2019 r. liczba uczących się w placówkach podległych Miastu Kielce wyniosła 31 295 dzieci i młodzieży:

- 4637 dzieci w przedszkolach samorządowych;
- 13 065 w szkołach podstawowych;
- 13 593 w szkołach ponadpodstawowych.

Liczba dzieci w przedszkolach i w szkołach podstawowych jest na podobnym poziomie co w roku ubiegłym, zakończyła się działalność gimnazjów, a liczba uczniów w szkołach ponadpodstawowych zwiększyła się, co związane jest z reformą edukacji i „podwójnym rocznikiem” w szkołach średnich.

W 2019 r. zmodernizowano 22 placówki oświatowe. Udział absolwentów szkół zawodowych oraz techników w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2019r. wyniósł 41,26%. Udział absolwentów szkół zawodowych w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadpodstawowych zwiększył się, co jest związane z większą liczbą uczniów kończących szkoły zawodowe.

Poprawiła się dostępność miejsc w żłobkach na terenie Miasta Kielce. W 2015 r. ich liczba wynosiła łącznie 806, z czego 555 miejsc to placówki publiczne, a 251 to instytucje niepubliczne. W 2016 r. wzrosła liczba dodatkowych miejsc przede wszystkim w placówkach publicznych – o 60. Spowodowane było to wybudowaniem dwóch nowych dodatkowych skrzydeł budynków mogących pomieścić właśnie taką liczbę dzieci. W placówkach niepublicznych pojemność również się zwiększyła o dodatkowe 20 miejsc. Łącznie było dostępnych 886 wolnych miejsc. W 2017 r.

liczba miejsc wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o blisko 100 i wyniosła 985. W 2018 r. nastąpił kolejny wzrost liczby miejsc w żłobkach – do 1069 (przybyły 84 nowe miejsca) oraz znacznie zmniejszyła się liczba dzieci oczekujących na miejsce w żłobku – z 1000 dzieci oczekujących na miejsce w żłobku w 2017 r. do 217 dzieci w 2018 r. Liczba miejsc w żłobkach w 2019r. znów wzrosła – do 1332. W stosunku do roku ubiegłego przybyły 263 miejsca, (w tym 60 miejsc w żłobkach samorządowych). Zwiększa się natomiast liczba dzieci oczekujących na przyjęcie do żłobka. W 2019 roku wynosiła 259 (wzrost o 42).

CEL OPERACYJNY 3. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW MIASTA, W TYM OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I SENIORÓW

Osoby niepełnosprawne i seniorzy powinni aktywnie funkcjonować w społeczeństwie. Aby tak się stało, należy stworzyć optymalne warunki takie jak odpowiednia infrastruktura i likwidacja barier architektonicznych, działania aktywizujące, a w przypadkach tego wymagających – również opiekuńcze. Dodatkowo, istotne są działania z zakresu podnoszenia wciąż niewystarczającej świadomości społecznej oraz działania integrujące. Wskaźnik przeciętnego dalszego trwania życia dla osób 60+ dla województwa świętokrzyskiego w 2015 r. wyniósł odpowiednio dla kobiet – 24,48, a dla mężczyzn – 18,61. W porównaniu z rokiem 2014 wskaźnik ten był nieco niższy i wynosił dla kobiet – 24,49, a dla mężczyzn – 19,21. W 2016 r. wartości były zbliżone do poprzednich dwóch lat i wyniosły dla kobiet – 24,41, a dla mężczyzn – 19,23. W 2017 r. wynosił niemal tyle samo, co rok wcześniej: 24,60 dla kobiet i 19,30 dla mężczyzn, w 2018 r. podobnie – 24,6 dla kobiet i 19,1 dla mężczyzn. Wskaźnik ten obliczany jest przez Główny Urząd Statystyczny, a dane za 2019 r. nie są jeszcze dostępne.

Likwidacja barier architektonicznych utrudniających poruszanie się po mieście oraz odpowiednia lokalizacja małej architektury to główne działania usprawniające życie codzienne, jak i poruszanie się w przestrzeni miejskiej osobom starszym i niepełnosprawnym. W 2016 r. Miejski Zarząd Dróg zidentyfikował 140 miejsc stanowiących tzw. barierę architektoniczną. Z roku na rok są one systematycznie likwidowane. W 2016 r. udało się usunąć 50 z nich. Ponadto w tym samym roku wybudowano 29 nowych obiektów tzw. małej architektury. Pod tym względem 2015 rok był zdecydowanie lepszy, gdyż oddano do użytku aż 127 tego typu obiektów. Były to obiekty towarzyszące dużym inwestycjom drogowym wspartym dofinansowaniem unijnym, których w 2016 r. nie było tak wiele ze względu na okres przejściowy pomiędzy poprzednią a przyszłą perspektywą finansową unijnych funduszy. W 2017 r. zidentyfikowano 227 barier architektonicznych, z czego usunięto 97, a nowych obiektów małej architektury powstało w tym okresie 91. Rok później zidentyfikowano podobną liczbę barier – 226, zaś zlikwidowano 122 z nich. W 2019 r.

zidentyfikowano 215 barier, udało się zlikwidować 85. Zlokalizowano 109 nowych obiektów małej architektury, tj. ławek pozwalających na odpoczynek dla osób z trudnościami w poruszaniu się. Wykonano obniżenie krawężników na przejściach dla pieszych, utworzono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych oraz pochylnie. Zalecane jest likwidowanie barier architektonicznych już na etapie planowania projektu.

Za wzmacnianie aktywności społecznej, integrację seniorów i osób niepełnosprawnych w głównej mierze odpowiada Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach. W 2016 r. przygotował on 18 rodzajów wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych skierowanych właśnie dla tej grupy. Były to zajęcia sportowe, wycieczki piesze, rowerowe i autokarowe, wyjścia do instytucji kultury, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia tematyczne, terapie zajęciowe, czy też spotkania i wsparcie specjalistów. Łącznie we wszystkich wydarzeniach w 2016 r. wzięło udział 9450 osób. W 2017 r. liczba wydarzeń pozostała na tym samym poziomie co rok wcześniej, natomiast spadła liczba osób uczestniczących w tych wydarzeniach do 6321. Spadek ten nie jest odzwierciedleniem istniejącego trendu, a spowodowany został uszczelnieniem systemu liczenia osób, które biorą udział w tego typu wydarzeniach. Na terenie Miasta Kielce funkcjonuje kilkanaście klubów seniora oraz ośrodków wsparcia dziennego dla osób chorych na chorobę Alzheimera i Parkinsona. W 2018 r. w 18 wydarzeniach skierowanych do osób niepełnosprawnych i seniorów wzięło udział 5832 osoby (o 489 osób mniej niż rok wcześniej), rok później w identycznej liczbie wydarzeń wzięło udział 6907 osób. Przez trzy lata liczba klubów seniorów oraz ośrodków wsparcia dziennego dla osób chorych na chorobę Alzheimera i Parkinsona pozostawała na niezmiennym poziomie i wynosiła w 2014 r. – 11 placówek, 2015 r. – 12, w 2016 r. – 11, w 2017 r. – 11, natomiast w 2018 r. wzrosła do 13 placówek, a w 2019 r. – do 14. Wzrasta również liczba podopiecznych korzystających z tych instytucji. O ile w 2014 r. było to 1660 osób, tak w 2015 r. było uczestniczyło w nich 2020 osób, a w roku 2016 – 2823 osoby. W 2017 r. został odnotowany wyraźny spadek – blisko o połowę do 1564 osób, jednak różnica ta wynika jak powyżej ze zmiany metodologii i sposobu liczenia. W kolejnych latach osoby te będą liczone już w taki sam sposób. W 2018 r. nastąpił znaczny wzrost osób korzystających z klubów seniora i Ośrodka Wsparcia dla Osób z Chorobą Alzheimera – łącznie w zajęciach uczestniczyły 2393 osoby, rok później uczestników było 3019. Rok 2018 był przełomowy jeśli chodzi o liczbę godzin świadczonych usług opiekuńczych w domach osób niepełnosprawnych i starszych – wyniosła ona 1 520 100 godzin, czyli aż o 382 079 godzin więcej niż w roku wcześniejszym, działaniami objęto też większą liczbę osób – 2400 w 2018 r. (wzrost o 632 osoby w stosunku do 2017 r.). W 2019 r. liczba godzin usług opiekuńczych zmalała do 1 130 201, co wiąże się ze spadkiem liczby osób objętych tymi usługami (1798 osób).

W związku z szerzeniem informacji upowszechniających prawa i potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych zorganizowano w 2015 r. 13 akcji informacyjno-promocyjnych, a w 2016 r. już 45 skierowanych do 6750 osób. W 2017 r. liczba akcji nie zmieniła się i wyniosła 45, natomiast spadła liczba osób, do których zostały one skierowane do 6400. Rok 2018 znów przyniósł dość spory wzrost – zorganizowano 61 akcji informacyjno-promocyjnych skierowanych do 5800 osób. W ubiegłym roku 50 akcjami informacyjno-promocyjnymi objęto 5250 osób starszych i niepełnosprawnych. Miały one charakter otwarty, dlatego liczba uczestników jest szacunkowa. Niektóre wydarzenia realizowane były kilkukrotnie.

W 2014 r. w ramach realizacji projektu „Spółdzielnia socjalna – szansa na zmianę i lepsze życie” powstały dwie spółdzielnie socjalne dzięki którym stworzono 10 nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. W latach 2016-2019 takie działania nie były podejmowane. Podnoszenie jakości usług społecznych, w tym promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i dyskryminacją w Kielcach są realizowane poprzez programy aktywizacji, prace społeczne oraz konsultacje. Porównując pięć ostatnich lat działania te mają wymierny efekt w sferze społecznej mieszkańców Kielc. Z roku na rok liczba rodzin i osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym maleje. Spowodowane jest to również Programem 500+, niskim bezrobociem oraz w niewielkim stopniu ubytkiem mieszkańców Kielc wyjeżdżających w celach zarobkowych.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem	9613	8796	8360	7557	6952	6638
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem	16464	14535	13303	11606	10546	9746

Źródło: Dane z MOPR w Kielcach na potrzeby monitorowania Strategii

Na 30 101 uczniów w 2016 r. 888 to osoby niepełnosprawne. Liczba ta wzrosła nieznacznie w stosunku do roku poprzedniego o 19 osób. W 2016 r. placówki oświatowe skutecznie wdrożyły programy skierowane do tej grupy uczniów, gdyż w omawianym roku skorzystało z nich 16,7 % uczniów niepełnosprawnych natomiast w 2015 r. było to zaledwie 2,67 %. W 2017 r. na 29 847 uczniów 927 to osoby niepełnosprawne, a 24,7 % z nich zostało objętych edukacją włączającą. Natomiast w 2018 r. w szkołach integracyjnych i ogólnodostępnych uczyło się 974 niepełnosprawnych uczniów, co stanowiło 55% uczniów niepełnosprawnych objętych edukacją włączającą. W 2019 r. liczba uczniów niepełnosprawnych w szkołach

integracyjnych i ogólnodostępnych wynosiła 738. Natomiast procentowy udział uczniów niepełnosprawnych objętych „edukacją włączającą”, w stosunku do ogółu dzieci niepełnosprawnych za 2019 r. wynosił 62,83%. Zmniejszyła się liczba dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego w stosunku do roku 2018 i jednocześnie zwiększył się odsetek dzieci korzystających z edukacji włączającej – szkoły starają się integrować dzieci niepełnosprawne ze zdrowymi.

Wsparcie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w klubach i organizacjach sportowych działających na terenie miasta Kielce jest na wysokim poziomie. W 2015 r. zostało udzielonych 56 dotacji na szkolenie sportowe dzieci i młodzieży, a w 2016 r. udzielono już 59 dotacji, w 2017 r. – 52 dotacje, w 2018 r. – 67 dotacji. Łącznie skorzystało z nich kilkanaście tysięcy uczniów. Liczba kieleckich szkół biorących udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży pozostaje na zbliżonym poziomie i wyniosła w latach 2015-2016 – 66, od 2017 r. obserwowany jest delikatny spadek, który w 2017 r. wyniósł 64 szkoły, w 2018 r. – 62 placówki, zaś w 2019 r. – 65 placówek. Liczba uczniów biorących udział w rozgrywkach sportowych w ramach organizowanego współzawodnictwa spadła w 2017 r. W 2015 r. było ich 7106, w 2016 r. 10137 uczniów, w 2017 – 6584 uczniów, w 2018 r. – 5934, natomiast w 2019 r. – 6917 dzieci. Miasto Kielce zarówno w 2015, jak i w 2016 roku zorganizowało po 11 wydarzeń o charakterze sportowym istotnych dla promocji sportu i miasta, w 2017 r. – 10, w 2018 r. - 24. Liczba osób biernie i czynnie biorących w nich udział w 2015 r. wyniosła łącznie 111 097 osób, w roku 2016 było to 151 740 osób, a w 2017 były to 102 124 osoby, w 2018 r. 160 000 osób. Rok 2019 jest przełomowy, gdyż zanotowano znaczny wzrost zorganizowanych wydarzeń sportowych (34), wzrosła również liczba osób w nich uczestniczących (190 000) w związku ze wzrostem środków przeznaczonych na promocję miasta poprzez sport oraz organizacją w Kielcach dużych wydarzeń sportowych typu Mistrzostwa Świata w Piłce Ręcznej Kobiet, ME Enduro, Mistrzostwa Świata IDO.

CEL OPERACYJNY 4. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA DLA MIESZKAŃCÓW KIELC

Kielce od wielu lat prowadzą programy polityki zdrowotnej, w szczególności programy szczepień, które zmniejszają zapadalność na ciężkie choroby w różnych grupach wiekowych. Programy te będą kontynuowane w kolejnych latach. Dodatkowo miasto zamierza rozwijać współpracę z placówkami ochrony zdrowia w zakresie terapii nowotworowych tak, aby wspierać rozwijającą się specjalizację medyczną miasta na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Miasto Kielce w 2019 r. realizowało cztery programy polityki zdrowotnej:

- Program profilaktyki zakażeń meningokokowych,
- Program szczepień przeciw grypie,

- Program prewencji ospy wietrznej,
- Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV.

W ramach realizowanych programów łączna liczba świadczeń profilaktycznych w 2019 r. wyniosła 16 166, w 2018 r. – 18 570, w 2017 roku – 17 336 (mniejsza ilość świadczeń wynika z faktu, iż program profilaktyki zakażeń pneumokokowych kontynuowany był tylko w stosunku do dzieci urodzonych do 31.12.2016 r.), w 2016 roku wyniosła 19 352, zaś w 2015 roku – 18 864 świadczenia profilaktyczne. Od 2017 r. część szczepień finansowanych jest z budżetu Ministerstwa Zdrowia.

W 2016 roku miasto Kielce realizowało 4 projekty współpracy z podmiotami leczniczymi i uczelniami wyższymi w zakresie chorób cywilizacyjnych. W ramach tej współpracy zrealizowano następujące programy:

- Konferencja „Auksologia a promocja zdrowia” wspólnie z Kieleckim Towarzystwem Naukowym,
- Konferencja „Problemy ochrony zdrowia w wymiarze ponadnarodowym” wspólnie z Wyższą Szkołą Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych,
- Konferencja „Pedagogika zdrowia. Dziedzictwo – teraźniejszość – przyszłość” wspólnie z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego,
- Zdrowie Kielc – profilaktyka chorób cywilizacyjnych projekt badań wspólnie ze Świętokrzyskim Centrum Onkologii.

W 2017 r. udało się zrealizować 2 projekty współpracy a łączna liczba uczestników wyżej wymienionych projektów zamknęła się w liczbie 350, natomiast rok wcześniej było to tysiąc osób. W 2019, podobnie jak w 2018 r., r. zrealizowano jeden projekt współpracy z uczelniami dla 300 uczestników.

CEL OPERACYJNY 5. POPRAWA DOSTĘPNOŚCI MIESZKAŃ

Przyjęcie celu związanego z rozwojem oferty mieszkaniowej odpowiada na zidentyfikowane w diagnozie strategicznej zjawisko suburbanizacji – zmniejszania się liczby mieszkańców Kielc, przy jednoczesnym bardzo podobnym liczbowo wzroście liczby mieszkańców w obszarze funkcjonalnym. Co prawda, rok 2016 był pierwszym rokiem, gdzie spadek liczby mieszkańców Kielc nie przełożył się na wzrost liczby mieszkańców w powiecie, jednak w 2018 r. odnotowano już wzrost liczby mieszkańców powiatu kieleckiego, co świadczy o ponownym rozlewaniu się tkanki miejskiej. Miasto będzie realizowało działania związane zarówno z bezpośrednim powiększaniem zasobu mieszkaniowego miasta w odpowiedzi na potrzeby osób o nieco niższych dochodach, jak i tworzeniu warunków do prywatnych inwestycji mieszkaniowych w wyznaczonych lokalizacjach. Dodatkowo, kontynuowany oraz wspierany będzie rozwój budownictwa społecznego. W 2019 r. Wydział Urbanistyki i

Architektury Miasta Kielce pozyskał we współpracy z deweloperami KTBS, Spółdzielniami Mieszkaniowymi i Wspólnotami 822 nowe mieszkania i zrealizował 66 wniosków o przydzielenie lokalu mieszkaniowego. W 2018 r. poprzez budowę nowych mieszkań pozyskano 823 lokale, w 2017 r. powstało 508 lokali: 36 – wybudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, 7 – wybudowanych przez gminę, 465 – wybudowanych na sprzedaż lub wynajem przez deweloperów. Wsparcie rozwoju budownictwa jedno- i wielorodzinnego może się odbywać poprzez odpowiednią politykę lokalizacyjną miasta z wykorzystaniem nieruchomości miejskich. Co prawda, powierzchnia terenów przeznaczonych pod budownictwo jedno – i wielorodzinne od dwóch lat pozostaje na niezmiennym poziomie, to widać efekt wcześniejszych działań podejmowanych w tym zakresie. Jeszcze w 2015 r. liczba mieszkań w ramach nowo rozpoczętych prywatnych inwestycji mieszkaniowych w mieście wynosiła 766, to już w 2016 r. było ich 892. W 2017 r. była ona niemalże na tym samym poziomie co rok wcześniej i wynosiła 894, w 2018 – 896, a w 2019 – 835 mieszkań. Bilans urbanistyczny podaje, że pod budownictwo mieszkaniowe w Studium Planowania Przestrzennego można przeznaczyć jeszcze ponad 444 ha. Liczba mieszkań w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców w 2015 r. wyniosła 414 mieszkań, w 2016 r. liczba ta wzrosła do 422, w 2018 r. – do 428 mieszkań, natomiast w 2019 r. – do 436.

ROZDZIAŁ II

CEL STRATEGICZNY II KIELCE ATRAKCYJNE DLA BIZNESU, OSÓB PRZEDSIĘBIORCZYCHI KREATYWNYCH

Miasto Kielce podejmuje aktywne działania związane z przyciąganiem inwestorów, tworzeniem nowych miejsc pracy oraz tworzeniem infrastruktury ważnej z punktu widzenia biznesu, szczególnie drogowej i transportowej. Dla poprawy sytuacji na rynku pracy miasto wykorzystuje liczne środki dostępne z programów krajowych i europejskich, w szczególności te ukierunkowane na poprawę sytuacji osób młodych na rynku pracy, takie jak staże w przedsiębiorstwach, programy przedsiębiorczości akademickiej i inne. Ze względu na posiadanie unikalnych zasobów geologicznych i przyrodniczych miasto ma również potencjał do rozwoju turystyki, w tym turystyki biznesowej związanej z dynamicznym rozwojem Targów Kielce. Do istotnych kierunków działań kształtowanych w ramach celu strategicznego należy zwiększenie rozpoznawalności Kielc zarówno w wymiarze gospodarczym i inwestycyjnym, jak i turystycznym oraz tworzenie dobrych warunków do prowadzenia w mieście działalności gospodarczej, zarówno w ramach nowych inwestycji oraz rozwoju istniejących przedsiębiorstw. Miasto prowadzi działania związane z identyfikacją i wsparciem rozwoju specjalizacji gospodarczej miasta, szczególnie ukierunkowane na rozwój działalności innowacyjnej, internacjonalizację i sektory oparte na wiedzy, w tym usługi zaawansowane. W realizacji tych działań znaczącą rolę pełni Kielecki Park Technologiczny, którego rozwój wspiera gospodarkę opartą na wiedzy w mieście.

CEL OPERACYJNY 1. STWORZENIE WARUNKÓW DO ZWIĘKSZENIA

ZAINTERESOWANIA INWESTORÓW MIASTEM I ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Rozwój gospodarczy miasta powinien być ukierunkowany przede wszystkim na przyciąganie inwestorów i tworzenie dla nich atrakcyjnych warunków do lokalizowania swojej działalności. Ponadto konieczne jest wspieranie rozwoju i zwiększania zatrudnienia przez przedsiębiorstwa już działające w Kielcach oraz podejmowanie takich działań, aby stymulowały one przedsiębiorczość mieszkańców w rozpoczynaniu własnej działalności gospodarczej.

Kielecki rynek pracy jest atrakcyjny z punktu widzenia inwestora m.in. ze względu na wysokość wynagrodzeń w naszym regionie, która na koniec 2019 r. wynosiła 4376,39 zł brutto w sektorze przedsiębiorstw. Wysokość płac charakteryzuje się tendencją wzrostową – w 2018 r. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło pułap 4092,43 zł. Atrakcyjność naszego regionu wynika również z umiejscowienia wielu ośrodków akademickich, w tym dwóch dużych uczelni publicznych, tj. Uniwersytetu Jana Kochanowskiego i Politechniki Świętokrzyskiej, które średniorocznie opuszcza około 7000 tys. absolwentów. Należy również wziąć

pod uwagę fakt, że na kieleckim rynku pracy nie ma dużej rotacji jeśli chodzi o zmianę pracodawcy, stąd osoby już pracujące często utożsamiają się z firmą, w której podjęły pracę i wykazują się lojalnością wobec pracodawcy.

Dominującą instytucją oferującą uzbrojone i przygotowane tereny inwestycyjne pod aktywizację gospodarczą jest Kielecki Park Technologiczny. Łączna powierzchnia czekająca na inwestorów uzbrojonych terenów to 14,6762 ha. Natomiast powierzchnia zagospodarowanych nieruchomości wynosi 5,2628 ha. Jeżeli chodzi o powierzchnię obiektów znajdujących się na terenie Kieleckiego Parku Technologicznego wynosi ona 31 849,95 m². Wiodące specjalizacje Parku to ICT i branża kreatywna. Na koniec 2015 r. w strukturach KPT funkcjonowało 87 firm, z czego 25 – to specjalizacja ICT, a design – 9. Niemal połowa firm w wyszczególnionych specjalizacjach zwiększyła zatrudnienie. Jeszcze w 2015 r. przyrost nowych miejsc pracy w firmach ulokowanych w nowej infrastrukturze KPT wyniósł 29, to 2016 rok był pod tym względem wyjątkowy, gdyż zostało stworzonych 150 nowych miejsc pracy, a na terenie Parku funkcjonowało już 140 firm. W 2017 r. na terenie Parku ulokowanych było 165 firm, z czego 60 firm stanowiły podmioty działające w branży IT (34 firmy) i kreatywnej (26 firm), utworzono 70 nowych miejsc pracy – jest to dość duży spadek w stosunku do poprzedniego roku. Na koniec 2019 r. w strukturach KPT funkcjonowały 74 firmy (o 3 mniej niż w 2018 r.) w ramach wskazanych specjalizacji. Nie udało się pozyskać zbiorczych danych dotyczących zwiększenia zatrudnienia ze względu na chęć zachowania tajemnicy niektórych przedsiębiorstw ulokowanych w Parku.

W 2019 r. liczba oferowanych usług wspierających innowacyjną działalność gospodarczą znacznie spadła (wyłączono najem powierzchni). Z usług KPT skorzystało 113 przedsiębiorstw (wzrost o 206% w stosunku do 2018 r.). Wzięto pod uwagę przedsiębiorstwa, które korzystały z usług na podstawie umów oraz bezpłatnej usługi doradczej. Oferowane usługi to: wirtualny inkubator, doradztwo w zakresie weryfikacji pomysłu biznesowego oraz modelu biznesowego, doradztwo w zakresie finansowania innowacji, doradztwo w zakresie marketingu i sprzedaży, doradztwo w zakresie internacjonalizacji, digital innovation hub oraz rebranding. Ponadto KPT wychodzi z inicjatywami wspierającymi rozwój przedsiębiorczości. Takich działań zorganizowanych dla większych grup odbiorców w 2015 r. było 7, natomiast w 2016 r. – 10, w 2017 i 2018 r. – 25, w 2019 – 15 inicjatyw. Były to szkolenia dla młodych ludzi w ramach Świętokrzyskiego Tygodnia Przedsiębiorczości Design Thinking Week, Work on IT, Kieleckich Dni Informatyki; Wizyty studyjne promujące ideę przedsiębiorczości, Samozatrudnienie dla uczniów szkół średnich i studentów, Konkurs na najlepszą pracę dyplomową, Świętokrzyski Test Informatyki, Warsztaty Akademia KPT; Linkowanie, DIH i in. Wzięto w nich udział ok. 720 młodych ludzi. Natomiast na przestrzeni ostatnich 4 lat w wyniku realizacji programu utworzono

16 startupów – firm aplikujących do IT i WI jako pomysły biznesowe. KTP nie monitoruje liczby studentów, którzy po udziale w programach rozpoczęli własną działalność gospodarczą.

Tworzenie warunków do zwiększenia zainteresowania inwestorów regionem, rozwój i wspieranie przedsiębiorczości to zadania, które realizuje Biuro ds. Przedsiębiorczości i Centrum Obsługi Inwestora funkcjonujące w strukturach Wydziału Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej. W 2019 r. zmalała liczba podmiotów objętych wsparciem do 644 ze względu na zakończenie realizacji projektów, których celem było wzbudzenie i rozwijanie umiejętności przedsiębiorczych i inicjatywnych. Natomiast znacznie wzrosła liczba zrealizowanych działań – do 41 (wzrost o 141% w stosunku do 2018 r.). Wsparcie przedsiębiorczości było realizowane m.in. poprzez obsługę zapytań inwestorskich, pomoc w prowadzeniu negocjacji między przedsiębiorstwami, udzielanie wsparcia związanego prowadzeniem statutowej działalności firm, obsługę misji zagranicznych, udział w wydarzeniach gospodarczych, organizację i współorganizację wydarzeń gospodarczych (I Kieleckie Forum Nieruchomości, II Forum deweloperów, Konferencja Inwestuj w Kielcach, Kieleckie Dni Informatyki i organizacja Świętokrzyskiego Testu dla Juniorów, Debata GW „Okragłe Stoły – Dla kogo centrum Kielc?”, „Startup Poland Camp”, Wizyta studyjna deweloperów do Warszawy, „Rola inwestycji infrastrukturalnych w kreowaniu wzrostu gospodarczego”, ERC2019, Kongres Polityki Miejskiej 2019), prowadzenie Kieleckiego Portalu Gospodarczego i Bazy Ofert Inwestycyjnych, realizację usługi marketingowej na portalu i w prasie branżowej sektora nowoczesnych usług dla biznesu, organizację trzech spotkań Rady Biznesu, przygotowanie zestawienia mapy polskich innowacji dla Ministerstwa Cyfryzacji, przygotowanie wniosku i uzyskanie dofinansowania dla projektu „Wysokiej jakości kwalifikacje i staże zawodowe kluczem do sukcesu w branży IT” w ramach konkursu nr RPSW.08.05.01-IZ.00-26-250/19, przygotowanie wniosku Przedsiębiorczość jest cool! – Ogólnopolski Turniej Szkolnych Debat Oksfordzkich; aktualizację zamierzeń inwestycyjnych miasta planowanych do realizacji w formule PPP w ramach projektu „Przebudowa Placu Wolności w Kielcach wraz z budową parkingu podziemnego”. COI prowadząc bazę ofert inwestycyjnych w oparciu o standardy PAIH jest w stanie zaoferować potencjalnym inwestorom około 80 ofert inwestycyjnych: terenów, powierzchni biurowych i hal oraz profesjonalnie przeprowadzić inwestora od momentu podjęcia decyzji o wyborze lokalizacji po jej faktyczne rozpoczęcie. W tym miejscu należy nadmienić, że baza ofert jest gruntownie aktualizowana raz w roku, a na bieżąco aktualizowana i uzupełniana o nowe oferty inwestycyjne.

Jeżeli chodzi o bezpośrednie wsparcie przedsiębiorczości to w głównej mierze odpowiada za nie Miejski Urząd Pracy, który przygotowuje programy wsparcia przedsiębiorstw odpowiednio w 2015 r. – 9, w 2016 r. – 7 i w 2017 również 7,

w 2018 r. – 14 (8 programów i 5 rezerw), zaś w 2018 r. – 7 działań. Działania realizowane były w postaci programów finansowanych z Funduszu Pracy oraz współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Limit Funduszu Pracy przyznany na rok 2019 Miejskiemu Urzędowi Pracy w Kielcach wyniósł ostatecznie 4 067 906,00 zł. Powyższe środki wydatkowane były na szereg aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz wsparcia i rozwoju przedsiębiorczości w mieście Kielce, w tym dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy, prace interwencyjne, staże, szkolenia itd. MUP w 2019 r. realizował również 6 projektów (w ramach programów konkursowych oraz pozakonkursowych EFS) na łączną kwotę 14 381 995,54 zł.

W 2015 r. Miejski Urząd Pracy udzielił 1152 wsparcia, w 2016 r. – 1558, a w 2017 – 495, natomiast w 2018 r. liczba udzielonych wsparć w postaci jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy wzrosła do 5026, co było spowodowane uruchomieniem dodatkowych rezerw. W 2019 r. ilość wsparć spadła do 1534. W wyniku współpracy Wydziału Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej oraz Wydziału Budżetu i Księgowości oraz Wydziału Podatków, Zarządzania Należnościami i Windykacji przygotowano uchwałę, która została przyjęta przez Radę Miasta Kielce w dniu 28 listopada 2019 r. (uchwała nr XXI/413/2019 w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości stanowiącego regionalną pomoc inwestycyjną na inwestycję początkową w zakresie nowo wybudowanych budynków biurowych).

Kolejną instytucją, która ma duży wpływ na tworzenie sprzyjających warunków do zwiększenia zainteresowania regionem oraz kreowania rozwoju przedsiębiorczości są Targi Kielce. Międzynarodowy Związek Statystyk Targowych Centrex oszacował, iż udział w polskim rynku targowym Targów Kielce w 2016 r. wyniósł 27 %, gdzie jeszcze w 2015 r. wynosił 23,80 %. W 2017 r. na podstawie badań tego samego ośrodka wskaźnik był nieco mniejszy niż w roku poprzednim i wyniósł 25 %, podobną wartość osiągnął w 2018 r. Targi Kielce utrzymały ten 25 % poziom w 2019 r., co było wyzwaniem ze względu na duże zagrożenie ze strony zlokalizowanego w pobliżu stolicy Centrum Ptak Expo w Nadarzynie, które dynamicznie rozwija działalność i prowadzi agresywne działania zmierzające do pozyskiwania targów przemysłowych. Z roku na rok natomiast wzrasta liczba zwiedzających Targi, która w 2019 r. wyniosła 292 439 osób, choć przed rokiem była zdecydowanie niższa i wynosiła 275 947 zwiedzających. W 2019 r. zmalała natomiast liczba wystawców z 7037 (w 2018 r.) do 6 767 osób. Jeżeli chodzi o wynajem powierzchni targowej, spółka odnotowała zdecydowanie słabszy wynik niż rok wcześniej – wynajęto 242 574 m² powierzchni, w latach wcześniejszych ten współczynnik wynosił odpowiednio: w 2016 r. – 223 195 m², w 2017 r. – 220 877 m², a w 2018 r. – 264 325 m². Zwraca uwagę nie tylko

wzrost o niemal 8% liczby zwiedzających, ale również powrót do kalendarza czterech imprez organizowanych w latach nieparzystych. Wskaźniki produktu zostały osiągnięte dzięki organizacji ponad 70 imprez targowych (w tym pięciu nowych tematów w kalendarzu targowym o charakterze targowym i konferencyjnym) odbywających się zarówno w halach jak i w Centrum Kongresowym (łącznie około 140 dni targowych). Oprócz indywidualnych, mierzalnych sukcesów spółki Targi Kielce należy mieć świadomość, że ma ona również ogromny wpływ na to jak postrzegane są Kielce jako miasto, które powoli w świadomości inwestorów zaczyna kojarzyć się z dużym ośrodkiem targowym. Do takiego właśnie postrzegania miasta nawiązują wyniki raportu z ogólnopolskiego badania wizerunku Kielc zleconego przez Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta w 2019 r.

CEL OPERACYJNY 2. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO I REKREACYJNEGO KIELC.

Kielce posiadają unikalne walory geologiczne i przyrodnicze oraz są też kierunkiem turystyki biznesowej, w szczególności targowo-kongresowej. Dla wykorzystania tego potencjału potrzebne są działania w zakresie tworzenia oferty atrakcyjnych produktów turystycznych i ich odpowiednia promocja. Ważne jest także wsparcie przedsiębiorstw turystycznych i rozwój kadr mogących pracować w tym obszarze. Oferta turystyczna Kielc powinna być łatwo rozpoznawalna dzięki systemowi informacji przestrzennej i turystycznej.

W celu upowszechniania i promocji walorów turystyczno-krajoznawczych Kielc, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu przy współpracy z podmiotami z branży turystycznej w 2019 r. zrealizował 25 działań mających wpływ na rozwój turystyki w Kielcach, to o 1 więcej niż w 2018 r. i znacznie więcej niż w latach wcześniejszych (w 2016 r. – 9, a w 2015 – 8). Były to m.in. promocja produktu turystyczno-kulturalnego pn. „Kielce - Raj dla dzieci” podczas uczestnictwa w targach turystycznych w Łodzi, Katowicach, Chorzowie i Warszawie, imprezy turystyki aktywnej m.in. pieszej, konnej, kulturowej i prelekcje turystyczno-krajoznawcze szczególnie w środowisku dzieci i młodzieży z terenu Miasta Kielce pozostających w czasie wakacji w miejscu zamieszkania, „Aktywny senior” - imprezy turystyki kwalifikowanej, organizacja widowiska muzycznego „Archimedes” z okazji Dnia Dziecka w Amfiteatrze Kadzielnia.

W celu bezpośredniej promocji walorów turystycznych miasta poprzez kontakty z odwiedzającymi, Kielce aktywnie uczestniczą w imprezach targowych związanych z branżą turystyczną. W 2019 r. Wydział Edukacji, Kultury i Sportu wziął udział w 4 dużych imprezach targowych, podczas których wydano 22 509 materiałów promocyjnych. Należy wskazać w tym miejscu, że liczba odwiedzających bezpośrednio stoisko miasta Kielce mierzona jest liczbą wydanych materiałów promocyjnych.

Miasto Kielce aktywnie dba również o rozwój cyklicznych wydarzeń kulturalnych poprzez ich finansowanie lub współfinansowanie. Dynamika rozwoju wydarzeń kulturalnych jest utrzymana, jednak nową tendencją jest zwiększanie zasięgu imprez z lokalnego na ogólnopolski. W 56 zorganizowanych w 2019 r. z udziałem miasta imprezach wzięło udział 27 650 osób. Miasto Kielce w 2019 r. opracowało i wdrożyło we współpracy z podmiotami zewnętrznymi 10 pakietów turystycznych sprofilowanych pod poszczególne grupy potencjalnych turystów. Liczba turystów korzystających z tych pakietów mierzona liczbą ich wydania to 21 200.

W 2019 r. w ramach poprawy istniejącego systemu informacji przestrzennej i turystycznej Kielc zaktualizowano 57 już istniejących tablic informacyjnych przy szlakach turystycznych i w miejscach odwiedzanych przez turystów. Powstało 8 nowych tablic turystycznych z elementów stalowych z planem Miasta Kielce z zaznaczonymi obiektami i atrakcjami turystycznymi Miasta w języku polskim, angielskim i niemieckim (4 szt.) oraz drewnianych tablic z planem miasta Kielce z zaznaczonymi obiektami i atrakcjami turystycznymi Miasta w języku polskim, angielskim i niemieckim wraz z mapą znakowanych szlaków turystycznych (2 szt.), stworzono także duplikaty zniszczonych tablic (2 szt.).

W ramach Działania 7: Rozwój infrastruktury sportowej, turystycznej, rekreacyjnej wybudowano dwa obiekty sportowe przyszkolne: halę sportową przy ZSP Nr 22 oraz halę sportową przy III LO.

CEL OPERACYJNY 3. ZWIĘKSZENIE ZEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI ORAZ WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ KIELC

Niska dostępność komunikacyjna jest jedną z najważniejszych barier dla rozwoju gospodarczego każdego miasta i dużym utrudnieniem dla jego mieszkańców. Zwiększanie tej dostępności w postaci tworzenia nowej lub rozbudowy istniejącej infrastruktury drogowej i transportowej często niestety leżą w znacznej części poza gestią władz miasta. Ważnym obszarem miasta jest zwiększanie płynności poruszania się w jego granicach i na całym obszarze funkcjonalnym, szczególnie z wykorzystaniem transportu zbiorowego oraz wciąż niewystarczająco wykorzystywanej komunikacji rowerowej. Jeżeli chodzi o dostępność wewnętrzną, jest ona czynnikiem integrującym terytorium i zwiększającym jego spójność. Poprawia także dostęp mieszkańców do usług publicznych. Działania koncentrują się na poprawie stanu technicznego dróg oraz rozwoju infrastruktury transportu publicznego.

W ostatnich latach miasto Kielce podjęło szereg działań zwiększających zewnętrzną dostępność oraz wewnętrzną spójność komunikacyjną Kielc. Na

podstawie analizy pomiarów z programów i aplikacji dostępność czasowa Kielc do sąsiednich miast wojewódzkich została wskazana w tabeli poniżej. Warto zaznaczyć, że już w 2018 r. czas dojazdu do lotniska Chopina Warszawie oraz sąsiednich miast wojewódzkich w większości przypadków skróciły się.

Lp.	Miasto	Średnia dostępność czasowa z Kielc
1	Warszawa	1:40 h – 2:50 h
2	Kraków	1:20 h – 2:30 h
3	Katowice	1:50 h – 3:20 h
4	Rzeszów	2:00 h – 3:10 h
5	Łódź	1:50 h – 3:10 h
6	Lublin	2:10 h – 3:20 h

Źródło: Dane na podstawie analizy pomiarów z dostępnych programów i aplikacji

W celu poprawy zewnętrznej dostępności komunikacyjnej miasta ŚZDDW w 2019 r. rozpoczął jedną inwestycję (Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 750 na odcinku Chrusty-Lekomín w km 11+300 do km 12+900) oraz MZD w roku ubiegłym rozpoczął również jedną inwestycję polegającą na rozbudowie ul. Zagnańskiej i Witosa. W ostatnich latach zostało podjętych wiele działań mających na celu redukcję zatorów komunikacyjnych oraz otwarcie komunikacyjne na tereny rozwojowe i inwestycyjne. W 2015 r. takich działań było 13, w 2016 r. – 6, w 2017 r. – 10, w 2018 r. – 15 działań, natomiast w 2019 r. – 16. Były to m.in. budowy i przebudowy dróg, zmiany w programie sygnalizacji świetlnej oraz zmiany organizacji ruchu. Istotnym wynikiem podjętych działań jest czas dojazdu do kluczowych miejsc w Kielcach z różnych części miasta. W 2016 r. po raz pierwszy dokonano takich pomiarów, które są systematycznie powtarzane co roku. Na przestrzeni tych kilku najbliższych lat będzie można uzyskać przejrzysty obraz faktycznej komunikacji różnymi środkami transportu po mieście Kielce.

CENTRUM MIASTA - DOJAZD SAMOCHODEM

BARWINEK - 7 MIN.
 NA STOKU - 11 MIN.
 ŚWIĘTOKRZYSKIE - 9 MIN.
 ŚLICHOWICE - 13 MIN

Źródło: Dane uzyskano z Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach

W porównaniu z ubiegłym rokiem wydłużyła się średnia prędkość przejazdu samochodem przez miasto w godzinach szczytu: w kierunku północ – południe wyniosła: 28 km/h, zaś w kierunku wschód – zachód: 23 km/h. Są to średnie wartości z pomiarów wykonywanych w ciągu roku w godzinach szczytów porannych i popołudniowych.

CENTRUM MIASTA - KOMUNIKACJA PUBLICZNA

BARWINEK - 7 MIN.
NA STOKU - 15 MIN.
ŚWIĘTOKRZYSKIE - 11 MIN.
ŚLICHOWICE - 15 MIN

Źródło: Dane MZD

Z uzyskanych pomiarów wynika, że równie sprawnie co samochodem osobowym można poruszać się po mieście komunikacją publiczną. Jest to rezultatem m.in. rozbudowy bus-pasów, których długość na terenie Kielc wynosi 21,123 km (wskaźnik ten w 2019 r. przekroczył zakładaną na 2020 r. wartość docelową). Wynika to również z działań podjętych przez Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach przy współpracy z Miejskim Zarządem Dróg w Kielcach w celu poprawy infrastruktury transportu komunikacji publicznej, takich jak:

- ✓ Zakup i montaż wewnętrznych tablic LCD „koralikowych” wizualizujących przebieg trasy danej linii oraz doposażenie autobusów w urządzenia systemu zapowiedzi głosowych
- ✓ Zakup i montaż automatów do sprzedaży biletów w autobusach komunikacji miejskiej
- ✓ Budowa Centrum Komunikacyjnego wraz z Systemem Informacji dla Pasażerów (przebudowa, rozbudowa i modernizacja istniejącego zespołu dworca autobusowego przy ul. Czarnowskiej 12 w Kielcach)”- zakończenie czerwiec 2020r.
- ✓ Rozbudowa ul. Wapiennikowej wraz z rozbudową skrzyżowań z ulicą Ściegiennego i Husarską oraz z ul. Ks. J. Popiełuszki i Rtm W. Pileckiego w Kielcach
- ✓ Rozbudowa ul. Łopuszniańskiej w Kielcach
- ✓ Rozbudowa ul. Wojska Polskiego od ul. Miodowicza do ul. Tarnowskiej wraz z budową kanalizacji deszczowej

- ✓ Przebudowa odcinka gruntowego ul. Batalionów Chłopskich w Kielcach wraz budową pętli autobusowej
- ✓ Remont ul. Malików
- ✓ Budowa przedłużenia ul. Olszewskiego w Kielcach w kierunku skrzyżowania ulic: Zagnańskiej z Witosa – termin zakończenia 2020
- ✓ Przedłużenie drogi wojewódzkiej na odcinku od drogi krajowej 74 do drogi krajowej 73 poprzez rozbudowę ciągu ulic Zagnańskiej i Witosa w Kielcach oraz budowę nowego połączenia ul. Witosa z ul. Radomską – termin zakończenia 2021
- ✓ Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych oraz przebudowa i budowa chodników w gminie Kielce – termin zakończenia 2021

W 2019 r. po raz pierwszy od czterech lat zwiększyła się liczba pasażerów transportu zbiorowego – wyniosła 36 334 973 osób.

Z przeprowadzonych pomiarów dotyczących poruszania się po mieście rowerem wynika, że czas dojazdu do centrum miasta praktycznie z każdej jego części jest bardzo zbliżony. Pomiary te wskazują, iż każda część miasta wydaje się być w odpowiedni sposób skomunikowana ciągiem ścieżek rowerowych. W ostatnich trzech latach łącznie oddano do użytku ponad 25 km ciągów rowerowych, przy czym w ostatnim roku ten przyrost wyniósł 2,194 km.

ROZDZIAŁ III

CEL STRATEGICZNY III: ZIELONE I CZYSTE KIELCE

Kielce są miastem posiadającym stosunkowo duże obszary terenów przyrodniczo chronionych oraz unikalne rezerваты geologiczne, które stanowią ważne walory turystyczne i rekreacyjne miasta. Zachowanie terenów cennych przyrodniczo i czystość miasta zależy od jego infrastruktury, w tym wodno-ściekowej, ciepłowniczej i energetycznej. Do szczególnie ważnych działań należy realizacja Programu Ograniczenia Niskiej Emisji oraz dalsze podłączanie nieruchomości do systemu wodno-ściekowego miasta, a także stałe zwiększanie ilości odpadów poddanych selektywnej zbiórce i recyklingowi.

CEL OPERACYJNY 1. PODNIESIENIE JAKOŚCI ROZWIĄZAŃ INFRASTRUKTURALNYCH W CELU ZWIĘKSZENIA ICH EKOLOGICZNOŚCI ORAZ BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW

Zasoby przyrodnicze są jednym z najważniejszych atutów Kielc, cenionym zarówno przez mieszkańców, jak i turystów. Zmniejszenie obciążeń środowiska ze względu na stosowane rozwiązania infrastrukturalne musi stanowić ważny element polityki rozwoju miasta.

W 2015 i 2016 roku zrealizowany został przez ówczesny Wydziału Gospodarki Komunalnej wspólnie z Wodociągami Kieleckimi projekt budowlano-wykonawczy nowej sieci kanalizacyjnej w Kielcach pod nazwą „Kompleksowa ochrona wód podziemnych aglomeracji kieleckiej”. W wyniku wspomnianego projektu powstała nowa kanalizacja (wraz z przyłączami celem uzyskania wymaganego efektu ekologicznego) w ulicach Batalionów Chłopskich, Kruszelnickiego, Lisia, Łódzka, Zastawie, Łazy, Ściegiennego, Postłowicka, Sukowska, Chorzowska, Sędziszowska, Olkuska i innych ulicach w tym rejonie. System kanalizacji połączony został przepompowaniami ścieków z odprowadzeniem do nowej oczyszczalni o zwiększonej wcześniej przepustowości. Łączna ilość nowej kanalizacji to 37 306,09 mb i sieć wodociągowa o łącznej długości 884,98 mb bez ościennych gmin. Ponadto w 2015 r. zmodernizowano sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 8 736,9 mb. W wyniku realizacji tego projektu w omawianym okresie zapewniono przyłączenie dla 5273 osób, spisując 1395 umów przyłączeniowych.

Nieprzerwanie realizowana modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej zapewnia mieszkańcom szerszy dostęp do wody z sieci wodociągowej oraz bezpieczne odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. Sukcesywnie rośnie liczba kilometrów nowej i zmodernizowanej sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, która w 2017 r. wyniosła 12,533km, natomiast w roku wcześniejszym było to 6,55 km. W ubiegłym roku wykonano 8,36 km nowej sieci wodociągowej i kanalizacji

sanitarnej, zmodernizowano natomiast 5,45 km sieci. W 2015 r. 160 działek uzyskało możliwość przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, w 2016 r. taki dostęp uzyskało 375 nieruchomości, w 2017 r. było to aż 750 działek, natomiast w kolejnych latach nieco mniej – 353 działki w 2018 r. i 298 działek w 2019 r.

Wznowiono zadanie polegające na przebudowie kanalizacji deszczowej, która stanowi prawidłowy system odprowadzania i oczyszczania wody deszczowej. W 2015 r. liczba km nowej oraz zmodernizowanej kanalizacji wyniosła ponad 13 km, w 2016 r. było to niecałe 3,5 km, w 2017 r. – 1,106 km, w 2018 r. – 6,409 km, a w 2019 r. – 5,76 km. Wskaźnik ten w najbliższych latach powinien ulec poprawie w związku z realizacją inwestycji drogowych zaplanowanych do realizacji ze wsparciem funduszy unijnych. Łącznie w Kielcach 62% dróg posiada prawidłowy system odprowadzania i oczyszczania wody deszczowej. W ramach ochrony mieszkańców przed podtopieniami w 2015 r. zrealizowano jedno działanie, które było częścią zadania pn. „Budowa bulwaru spacerowego wzdłuż rzeki Silnicy na odcinku od ulicy Sienkiewicza do ulicy Solnej”. W ramach tego zadania wykonano 190 mb murków przeciwpowodziowych wzdłuż rzeki Silnicy. Należy mieć na uwadze, że Silnica jest przeciążona do granic możliwości i należy szukać alternatywy dla odbioru ścieków deszczowych. Przepustowość Silnicy nie byłaby możliwa bez budowy kanału ulgi pod ulicą Solną, likwidacji prostych przetamowań na rzece (likwidacja poprzecznych rur gazowych i rur elektrycznych w osłonach). Przy ekstremalnych opadach poziom rzeki poniżej brodu rowerowego oraz za kanałem ulgi obniżył się o ok. 15 do 20 cm. Zabezpieczono w ten sposób ul. Planty przed okresowymi podtopieniami. W 2017 r. nie podjęto takich działań. Natomiast w 2018 r. w wyniku intensywnych opadów atmosferycznych zanotowano na terenie miasta łącznie 76 zdarzeń związanych z intensywnymi opadami deszczu oraz silnymi wiatrami, konieczne okazało się wypompowywanie wody z zalanych pomieszczeń (11 zgłoszeń), ponadto 19 razy wystąpiły przypadki uszkodzonych dachów i elewacji, oraz 46 razy usuwano powalone konary drzew z ulic, budynków i samochodów. W 2019 r. w wyniku zdarzeń związanych z intensywnymi opadami atmosferycznymi oraz silnymi wiatrami przeprowadzono 10 działań.

Na bieżąco realizowany jest Program Ograniczania Niskiej Emisji. W związku z jego realizacją w 2015 r. zostało zmodernizowanych 121 systemów grzewczych. W wyniku modernizacji systemów zmniejszenie stężeń zanieczyszczenia powietrza udało się zredukować o: PM10 – 4,795 Mg/r; PM2,5 – 4,529 Mg/r; CO₂ – 918,397 Mg/r. W 2016 r. w styczniu udzielono 73 dotacje celowe na łączną kwotę 888 652,69 zł na dofinansowanie kosztów zadań w ramach PONE dla miasta Kielce zrealizowanych w 2015 r. W 2017 r. zmodernizowano 51 systemów grzewczych na łączną kwotę 150914,72 zł, w tym 47019,36 zł – Gmina Kielce, 103895,36 zł – WFOŚiGW w wyniku których zmniejszono stężenia zanieczyszczenia powietrza o:

PM-10 – 1,812 Mg/rok, PM-2,5 – 1,618 Mg/rok, B(a)P – 0,047 Mg/rok. Rok później stężenia zanieczyszczenia powietrza uległy kolejnym zmniejszeniom: PM-10 – 2,4899 Mg/rok, PM-2,5 – 2,2174 Mg/rok, B(a)P – 0,0031 Mg/rok. W 2019 r. trwale zlikwidowano 42 sztuki źródeł ciepła i wymieniono na ogrzewanie gazowe 41 sztuk, a 1 sztukę na podłączenie do sieci MPEC. Zmniejszenie emisji pyłu PM 10 wyniosło 1,3277 Mg/rok, pyłu PM 2,5 – 1,1858 Mg/rok, zaś zmniejszenie emisji B(a)P osiągnęło 1,5965 kg/rok.

Trwa sukcesywna termomodernizacja gminnych budynków użyteczności publicznej w Kielcach. Zarówno w 2015 r. i 2016 r. zmodernizowano po dwa budynki, gdzie ich procentowy udział w stosunku do ogólnej liczby budynków wyniósł odpowiednio 2,2% i 2,13%. W 2017 r. zostały zmodernizowane 4 budynki, a ich procentowy udział do ogółem wyniósł 4,12 %, w 2018 r. zmodernizowano również 4 budynki. W ubiegłym roku zmodernizowano kolejne 5 budynków. W wyniku podjętych działań w latach 2007-2019 zmodernizowano łącznie 55 budynków będących własnością miasta, a procentowy udział budynków poddanych termomodernizacji w stosunku do ogólnej liczby budynków wyniósł 56,5%.

W 2015 r. rozpoczęto modernizację oświetlenia ulicznego i sygnalizacji świetlnej na bardziej efektywne i ekologiczne. W 2015 r. wymieniono 266 opraw oświetleniowych, w 2016 r. – 226, w 2017 r. – 152, w 2018 r. – 220, a w 2019 r. – aż 907 opraw. Na chwilę obecną procent oświetlenia ulicznego spełniającego warunek ekologiczności i efektywności w mieście Kielce wynosi 6,5%. Jeżeli chodzi o modernizację sygnalizacji świetlnych w ostatnich czterech latach zostało zmodernizowanych 9 sztuk. Wskaźnik ten powinien być wyższy w najbliższych latach, gdyż częściowo uzależniony jest od planowanych inwestycji drogowych. W celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej konieczna jest sukcesywna rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej. Dane przekazane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej przedstawia tabela poniżej.

Rok	Długość wybudowanej sieci	Długość zmodernizowanej sieci	Zmniejszenie zużycia energii cieplnej
2015 r.	672,2 m	902,7 m	1340,78GJ/rok
2016 r.	1419,8 m	371,4 m	1493,22 GJ/rok
2017 r.	1141,8 m	897 m	2993,87 GJ/rok
2018 r.	1130,7 m	960,96 m	5920,7 GJ/rok
2019 r.	2 633 m	317,85	838,79 GJ/rok

Źródło: Dane z Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej

Pozytywnym sygnałem jest tutaj wskaźnik rezultatu, czyli zmniejszenie zużycia energii cieplnej, będący miernikiem podjętych działań.

Istotnym elementem mającym wpływ na Cel III Zielone i czyste Kielce jest gospodarka odpadami prowadzona przez Wydział Zarządzania Usługami Komunalnymi i Środowiskiem we współpracy z Przedsiębiorstwem Gospodarki Odpadami. W latach 2015-2016 ilość odpadów poddanych odzyskowi pozostawała na zbliżonym poziomie i wahała się pomiędzy 54-55 tys. ton. W latach 2017-2018 ilość ta wzrosła do 68-69 ton. Miernikiem prowadzonej polityki gospodarki odpadami z pewnością będzie ilość odpadów poddanych selektywnej zbiórce, która w 2016 i w 2017 r. wyniosła blisko 13 ton. W 2018 r. ta ilość wzrosła i osiągnęła wartość dokładnie 14 252,48 ton. Dane za 2019 r. będą dostępne na początku III kwartału 2020 r. Kolejne lata pokażą na ile zmienia się mentalność mieszkańców co do segregacji odpadów oraz kierunków prowadzonej polityki gospodarki odpadami przez władze centralne i samorząd. Aby w pewien sposób uzmysłowić społeczeństwu jak istotne dla środowiska jest gospodarowanie odpadami, podejmowane są działania w zakresie edukacji mające na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w kwestii selektywnej zbiórki, jak również wprowadzenie od 1 grudnia 2015r. odbioru odpadów ulegających biodegradacji bezpośrednio od mieszkańca.

CEL OPERACYJNY 2. OCHRONA I PROMOCJA WALORÓW PRZYRODNICZYCH KIELC ORAZ ROZBUDOWA STREFY REKREACYJNEJ BAZUJĄCEJ NA ATRAKCYJNOŚCI PRZYRODNICZEJ MIASTA

Działania w ramach tego celu koncentrują się na aktywnym wykorzystaniu potencjału przyrodniczego i geologicznego miasta zarówno poprzez rozwój oferty działań sportowych, rekreacyjnych i edukacyjnych, jak również podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów. Ważnym uzupełnieniem potencjału przyrodniczego miasta jest zieleń miejska, której coraz lepsze utrzymanie poprawi komfort korzystania z przestrzeni publicznych w mieście.

Ochrona i promocja walorów przyrodniczych w głównej mierze spoczywa na Geoparku Kielce oraz Wydziale Gospodarki Komunalnej i Środowiska. Geopark Kielce administruje trzema obiektami przemysłowymi, tj. Kadzielnią, Wietrzną oraz Kamieniołomem Ślichowice, na których utrzymanie w 2016 r. przeznaczono łącznie 104 488,87 zł brutto. Geopark w tym czasie podejmował wiele działań związanych z zagospodarowaniem lokalnych zasobów przyrodniczych, ekologicznych i geologicznych miasta na potrzeby rekreacji, turystyki i edukacji. Były to różnego rodzaju warsztaty edukacyjne, imprezy promocyjno-turystyczne, pikniki edukacyjne. Działania te miały miejsce zarówno w Centrum Geoedukacji, jak również w Amfiteatrze Kadzielnia. Łącznie w 2017 r. skorzystało z nich około 132 000 osób, (w 2016 r. było to około 150 000), natomiast liczbę oglądających widowiska transmitowane w telewizji publicznej szacuje się na około 4,6 mln, a w 2016 – 8,5 mln

widzów. W 2018 r. Centrum Geoedukacji zorganizowało w sumie 540 działań: cyklicznych zajęć, warsztatów i imprez z zakresu edukacji geologicznej i geoturystyki dla turystów indywidualnych i grup zorganizowanych, które objęły zasięgiem w sumie 35 635 osób. W 2019 r. zorganizowano 250 działań, w których wzięło udział 25 308 osób. Wartość docelowa planowana do osiągnięcia na koniec 2020 r. zwiększy się nieznacznie, co podyktowane jest ograniczoną przepustowością obiektu i specyfiką działań edukacyjnych. W 2018 roku kontynuowana była rozbudowa Ogrodu Botanicznego. W ubiegły roku w obrębie 7 działów tematycznych zagospodarowano 40 000 m² Ogrodu Botanicznego w oparciu o endogeniczne zasoby dziedzictwa naturalnego, tym samym kończąc prace budowlane (związane z budową instalacji, ciągów komunikacyjnych czy elementów małej architektury) w części ekspozycyjnej Ogrodu. Na terenie całego obiektu (ok. 10 ha) stale prowadzone będą prace ogrodnicze, zarówno pielęgnacyjne, konserwacyjne, jak i inwestycyjne, ale związane z nasadzeniami roślin. Zorganizowano cykliczne zajęcia i warsztaty oraz imprezy z zakresu edukacji przyrodniczej dla turystów indywidualnych i grup zorganizowanych, w których wzięło udział łącznie 32 414 osób.

Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska odpowiada w głównej mierze za ochronę i zarządzanie terenami zieleni Kielc. W 2015 r. poprzez realizowane projekty zostało objęte 2007 m² powierzchni terenu natomiast w 2016 r. było to 4529 m². W 2017 r. powierzchnia na której zrealizowano projekty to 9184 m², zaś w 2018 r. projekty zrealizowano na 4981 m² powierzchni, a w 2019 r. zrealizowano 9 projektów na 2639 m² terenu. Projekty te dotyczą przede wszystkim zakładania i późniejszej pielęgnacji rabat kwiatowych oraz nasadzeń krzewów, drzew, bylin i traw. Ponadto w zakresie Wydziału pozostaje ochrona zasobów i bioróżnorodności przyrodniczej miasta, która polega na czynnej ochronie pielęgnacyjno-zabezpieczającej form ochrony przyrody, drzew, pomników czy stanowisk chronionych. Wydział prowadzi również działania z zakresu edukacji przyrodniczej i ekologicznej mieszkańców poprzez organizację terenowych warsztatów przyrodniczych, konkursów, przygotowanie materiałów dydaktycznych czy też przekazywanie dotacji dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu ekologii, ochrony zwierząt czy ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

ROZDZIAŁ IV

CEL STRATEGICZNY IV: KIELCE NOWOCZEŚNIE ZARZĄDZANE

Nowe techniki i metody zarządzania poprawiają zarówno efektywność administracji publicznej, jak i jej kontakt z mieszkańcami. Działania w tym obszarze koncentrują się na dalszym rozwoju Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej w kierunku miasta inteligentnego, wprowadzeniu systemu zarządzania strategicznego oraz systemowej poprawie jakości usług publicznych oferowanych przez miasto.

CEL OPERACYJNY 1. WPROWADZENIE SYSTEMU STRATEGICZNEGO ZARZĄDZANIA ROZWOJEM MIASTA

Wszystkie omówione niżej działania wpisują się w nowe trendy w zakresie zarządzania publicznego i pozwolą w przyszłości na osiągnięcie lepszych efektów realizowanych zdań.

Wskaźnik kontekstowy – „Wydatki z budżetu gminy na administrację samorządową ogółem”, zgodnie z informacją przekazaną przez Wydział Budżetu i Księgowości, wyniósł w 2019 r. 47 697 902,92 zł, tj. o 3 079 859,08 zł mniej niż w 2018 r.

Jednym z elementów systemu strategicznego zarządzania rozwojem miasta jest monitoring wdrażania strategii miasta. Sposób monitorowania wdrażania celów ujętych w tym dokumencie reguluje Zarządzenie Prezydenta Miasta nr 410/2016 z dnia 18 listopada 2016 r., na mocy którego został powołany Komitet Sterujący składający się z władz Miasta, oraz cztery Rady Celów odpowiedzialne za gromadzenie danych w oparciu o formularze monitorowania. W 2016 r. odbyło się jedno posiedzenie Komitetu Sterującego oraz dwa posiedzenia wszystkich Rad Celów. Rady Celów zbierały się dwukrotnie w 2016 r. gdyż konieczne było doprecyzowanie wskaźników do działań i celów, które to stanowią załącznik do wspomnianego Zarządzenia. W 2018 i 2019 r. odbyły się posiedzenia wszystkich Rad Celów oraz posiedzenie Komitetu Sterującego. W 2020 r. ze względów bezpieczeństwa związanych z wprowadzeniem w Polsce stanu epidemicznego, spotkania Rad Celów nie odbyły się, a formularze opracowane przez Wydziału odpowiedzialne za obsługę administracyjną poszczególnych Rad Celów zostały przesłane do Wydziału Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej, który zajmuje się monitorowaniem realizacji celów operacyjnych i strategicznych.

W 2020 r. zostało przyjęte Zarządzenie Prezydenta Miasta Kielce nr 88/2010 z dnia 9 marca 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie systemu wdrażania i monitorowania dokumentu „Strategia rozwoju miasta Kielce na lata 2007-2020. Aktualizacja”. Konieczność aktualizacji Zarządzenia wynikała ze zmian personalnych

w Komitecie Sterującym „Strategii rozwoju miasta Kielce” oraz zmian w Załączniku nr 1 do zarządzenia wynikających ze zmian organizacyjnych w Urzędzie Miasta Kielce.

Niniejszy dokument jest czwartym raportem obejmującym lata 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019. Ostatni raport monitorujący strategię ukaże się w 2021 r.

Miasto Kielce i jego jednostki organizacyjne realizują wiele projektów i przedsięwzięć, inwestycje i projekty o znaczeniu strategicznym ze względu na wielkość i koszty w większości są realizowane przy współudziale środków pochodzących z funduszy europejskich.

Efektywna realizacja strategii rozwoju miasta wymaga wdrożenia odpowiedniego systemu zarządzania i monitorowania pozwalającego na realizację celów strategicznych. Główne funkcje tego systemu to stała analiza realizowanych działań i ich koordynacja, a także udostępnianie informacji pozyskanych w procesie monitorowania wdrażania strategii do decyzji zarządczych oraz dialogu społecznego.

Wskaźnik kontekstowy – „Liczba zrealizowanych inwestycji i projektów o znaczeniu strategicznym” wyniósł 21. Podano go narastająco za okres od 2015 r. do 2019 r., uwzględniając wyłącznie projekty o znaczeniu strategicznym realizowane w udziałem środków z UE.

W 2019 r. liczba zrealizowanych inwestycji i projektów o znaczeniu strategicznym wyniosła 13 i była o 7 większa w stosunku do roku 2018. W ramach realizowanych przedsięwzięć w 2019 r. zostały zakończone następujące inwestycje:

1. projekt: „Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa budynku przy ul. Okulskiej 18 w Kielcach z przeznaczeniem dla ofiar przemocy domowej PCK”,
2. projekt: „Przebudowa i rozbudowa Dziennego Ośrodka Socjoterapii w Kielcach przy ul. Wikaryjskiej 2”,
3. projekt: „Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej na terenach przyrodniczo cennych administrowanych przez Geopark Kielce”,
4. projekt: „Rozbudowa Ogrodu Botanicznego w Kielcach w oparciu o endogeniczne zasoby dziedzictwa naturalnego”,
5. projekt: „Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach” w zakresie Zadania: Dopuszczenie autobusów w urządzeniu systemu zapowiedzi głosowych,
6. projekt: „Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach” w zakresie Zadania: Zakup i montaż automatów do sprzedaży biletów w autobusach komunikacji miejskiej,
7. projekt: „Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach” w zakresie Zadania: Zakup i montaż wewnętrznych tablic LCD "koralikowych" wizualizujących przebieg trasy danej linii,
8. projekt: „Rozwój infrastruktury transportu publicznego w Kielcach” w zakresie Zadania: „Rozbudowa ul. Wapiennikowej w Kielcach wraz z rozbudową

skrzyżowań: z ul. Ściegiennego i ul. Husarską oraz z ul. Ks. J. Popiełuszki i ul. Rtm. W. Pileckiego”,

9. projekt: „Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Kielce, w ramach ZIT” w zakresie zadania: „Przedszkole Samorządowe nr 5 ul. J. N. Jeziorańskiego 67 w Kielcach”,
10. projekt: „Rozbudowa ul. Łopuszniańskiej w Kielcach”,
11. projekt: „Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce”
12. projekt: „Uzbrojenie terenów inwestycyjnych Kieleckiego Parku Technologicznego - Strefa B i C”,
13. projekt: „Kompleksowa głęboka modernizacja energetyczna budynków należących do Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji Sp. z o.o. w Kielcach”.

Ponadto podpisano umowę o dofinansowanie dla inwestycji „Kielecki rower miejski”.

Natomiast w 2018 r. miasto Kielce zrealizowało wspomniane 8 inwestycji o znaczeniu strategicznym. Wskaźniki zawarte w „Strategii” dotyczą wyłącznie projektów o znaczeniu strategicznym realizowanych z udziałem środków z UE:

1. Projekt: „Budowa nowego przebiegu DW 764 w Kielcach na odcinku od skrzyżowania ul. Tarnowskiej z ul. Wapiennikową (DK 73) do Ronda Czwartaków”,

2. Projekt: Modernizacja mieszkania przy ul. Sienkiewicza 23/24 w Kielcach na potrzeby mieszkania treningowego dla wychowanków pieczy zastępczej oraz modernizacja mieszkania przy ul. Sienkiewicza 23/1 w Kielcach z przeznaczeniem dla kobiet z małymi dziećmi opuszczających placówki wsparcia,

3. Projekt: „Rozwój infrastruktury transportu publicznego w Kielcach” w zakresie Zadania: Zakup i montaż 30 szt. elektronicznych tablic informacyjnych,

4. Projekt: „Rozwój infrastruktury transportu publicznego w Kielcach” w zakresie Zadania: Rozbudowa ul. Cmentarnej na odcinku od ul. Sandomierskiej do ul. Zielnej wraz z przebudową parkingu przy cmentarzu Cedzyna w Kielcach.

5. Projekt: „Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Kielce, w ramach ZIT” w zakresie zadania: Przedszkole Samorządowe nr 28 ul Różana 12 w Kielcach,

6. Projekt: „Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Kielce, w ramach ZIT” w zakresie zadania: Szkoła Podstawowa nr 28 ul Szymanowskiego 5 w Kielcach.

Dla porównania, w 2017 r. zostały zrealizowane dwie inwestycje i projekty o znaczeniu strategicznym. Były to:

1. *Zakup 25 sztuk autobusów o napędzie spełniającym co najmniej normę Euro 6 – zadanie inwestycyjne zrealizowane i odebrane w roku 2017 w ramach projektu: Rozwój infrastruktury transportu publicznego w Kielcach;*
2. *Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 ul. Kryształowa 6 i Malachitowa 1 w Kielcach – zadanie inwestycyjne zrealizowane i odebrane w roku 2017 w ramach projektu: Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Kielce, w ramach ZIT.*

W 2016 r. nie został zrealizowany żaden projekt w związku z okresem przejściowym pomiędzy zakończeniem poprzedniej perspektywy finansowej, a rozpoczęciem nowej, niemniej jednak w 2016r. zostało podpisanych przez Gminę Kielce z Zarządem Województwa Świętokrzyskiego 7 umów wstępnych (pre-umów) na realizację zadań współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Dzięki prowadzonemu monitoringowi, w 2015 r. został opracowany raport podsumowujący perspektywę finansową 2007-2013. Miasto Kielce wraz z miejskimi jednostkami organizacyjnymi zrealizowało 207 projektów, na łączną kwotę 1554,25 mln zł, w tym środki bezzwrotne stanowiły 1 038,71 mln zł. Ogromna część wydatkowanych i pozyskanych środków dotyczyła 54 projektów i zadań inwestycyjnych, na realizację których przeznaczono ponad 1,4 mld zł, co stanowiło 91,3% ogółu wydatków. Projekty i zadania inwestycyjne współfinansowane były środkami bezzwrotnymi w kwocie 908,82 mln zł, co stanowiło 64,0% ogółu wydatków inwestycyjnych. W ramach środków bezzwrotnych środki z UE wyniosły 895,25 mln zł. Wydatki na 153 projekty „miękkie”, dotyczące przede wszystkim takich sfer jak edukacja, rozwiązywanie problemów społecznych oraz aktywizacja gospodarcza, stanowiły 8,7% ogółu wydatków na projekty i zadania zrealizowane w perspektywie finansowej 2007-2013. Na ich realizację przeznaczono 135,22 mln zł. W ponad 96% były one współfinansowane środkami bezzwrotnymi, z czego środki z UE wyniosły 121,28 mln zł.

Ostatnim rokiem perspektywy finansowej 2007-2013, w którym można było ponosić wydatki na projekty współfinansowane środkami z UE, był rok 2015. Miasto Kielce w roku tym zakończyło realizację kilku dużych przedsięwzięć, do których należały: „Rozwój systemu komunikacji publicznej w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym” – 341,57 mln zł; „Rozbudowa ul. Ściegiennego w ciągu drogi krajowej 73 w Kielcach” – 96,9 mln zł; „Rozwój infrastruktury i obszarów B+R Kieleckiego Parku Technologicznego” – 91,84 mln zł.

W Wydziale Zarządzania Funduszami Europejskimi funkcjonuje Biuro Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, które odpowiada za prawidłową realizację zadań powierzonych Instytucji Pośredniczącej Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (IP ZIT). Rolę IP ZIT pełni Prezydent Miasta Kielce. Zintegrowane

Inwestycje Terytorialne to mechanizm opierający się na terytorialnej logice interwencji Unii Europejskiej, poprzez który jest wdrażana Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020.

Wskaźnik produktu – „Liczba jednostek korzystających z systemu monitorowania” wyniósł 25, zapewniając tym samym wskaźnik rezultatu – „% projektów monitorowanych” na poziomie 100%. Wynik ten jest efektem korzystania z wprowadzonego Zarządzeniem Nr 215/2019 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 31 maja 2019 r., systemu monitorowania przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Kielce oraz jednostki organizacyjne Miasta Kielce.

Liczba jednostek korzystających z systemu monitorowania do dnia 22 kwietnia 2019 r. wynosiła 26, a potem zmniejszyła się do 25. Nastąpiło to w wyniku wprowadzenia nowej struktury organizacyjnej Urzędu (Zarządzeniem Nr 148/2019 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 15 kwietnia 2019 r. w sprawie nadania Urzędowi Miasta Kielce Regulaminu Organizacyjnego, zmienionego zarządzeniami Prezydenta Miasta Kielce: Nr 282/2019 z dnia 17 lipca 2019 r., Nr 329/2019 z dnia 22 lipca 2019 r., Nr 426/2019 z dnia 23 września 2019 r. i Nr 495/2019 z dnia 15 listopada 2019 r.).

W 2015 r. zostały zrealizowane 3 działania strategiczne w ramach funkcjonowania Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego:

- 11.05.2015 r. podpisano Porozumienie określające zasady współpracy przy programowaniu i wdrażaniu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 oraz jej współfinansowania i realizacji. Porozumienie podpisane zostało przez 12 gmin tworzących Kielecki Obszar Funkcjonalny (KOF) tj. Miasto Kielce (Lidera Porozumienia), Gminę i Miasto Chęciny, Miasto i Gminę Chmielnik, Miasto i Gminę Daleszyce, Miasto i Gminę Morawica, Gminę Górno, Gminę Masłów, Gminę Miedziana Góra, Gminę Piekoszów, Gminę Sitkówka-Nowiny, Gminę Strawczyn oraz Gminę Zagnańsk.

Organami wspierającymi IP ZIT, powołanymi w ramach Porozumienia są Komitet Sterujący ZIT KOF oraz Rada Programowa ZIT KOF:

- w 2015 r. odbyło się 5 posiedzeń Komitetu Sterującego ZIT KOF i 4 posiedzenia Rady Programowej ZIT KOF.
- w 2016r. odbyło się 5 posiedzeń Komitetu Sterującego ZIT KOF i 3 posiedzenia Rady Programowej ZIT KOF.

W wyniku współpracy Partnerów Porozumienia ZIT KOF w lutym 2016 r. została opracowana „Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020”. Określone w Strategii cele strategiczne odzwierciedlają zdiagnozowane potrzeby mieszkańców KOF, co stanowi podstawę

realizacji projektów zintegrowanych. Projekty zrealizowane w 2016 r. były w ramach:

- *Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w formule pozakonkursowej (IP ZIT zidentyfikowało 51 projektów zintegrowanych z terenu całego Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, w tym 7 projektów Gminy Kielce – z dofinansowaniem UE w wysokości 170 mln zł. Zgodnie z planem na rok 2016 beneficjenci z terenu KOF złożyli 4 wnioski o dofinansowanie.*
- *Europejskiego Funduszu Społecznego (projekty konkursowe).*
W ramach realizacji zadań powierzonych IP ZIT przeprowadziła w 2016 roku ocenę 98 wniosków współfinansowanych z EFS pod kątem zgodności ze Strategią ZIT KOF. W roku 2016 Instytucja Zarządzająca RPOWŚ podpisała 5 umów z beneficjentami projektów na kwotę 1,91 mln zł.

Projekty zrealizowane w 2017 r. w ramach:

- *Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w formule pozakonkursowej (IP ZIT zidentyfikowało 51 projektów zintegrowanych z terenu całego Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, w tym 7 projektów Gminy Kielce – z dofinansowaniem UE w wysokości 170 mln zł. W 2017 roku beneficjenci z terenu KOF podpisali łącznie 30 umów, na łączną kwotę 134,37 mln PLN.*
- *Europejskiego Funduszu Społecznego (projekty konkursowe).* W ramach realizacji zadań powierzonych IP ZIT przeprowadziła w 2017 roku ocenę 69 wniosków współfinansowanych z EFS pod kątem zgodności ze Strategią ZIT KOF. W roku 2017 Instytucja Zarządzająca RPOWŚ podpisała 26 umów z beneficjentami projektów na kwotę 38,87 mln zł.

W 2017 roku w ramach realizowanych działań strategicznych zorganizowano 5 posiedzeń Komitetu Sterującego i Rady Programowej Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. Przeprowadzono 9 szkoleń dla przedstawicieli Gmin wchodzących w skład KOF. W tym czasie oceniono 99 wniosków o dofinansowanie jak również zrealizowano 1 wniosek z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

W 2017 r. został opracowany „I Raport z realizacji Strategii ZIT KOF na lata 2014 – 2020 za okres 2015-2016”. Raport ten jest wynikiem prowadzonych przez Instytucję Pośredniczącą ZIT KOF działań wdrożeniowych zmierzających do osiągnięcia założonej wizji i głównych celów strategicznych. Zapoznać się można z nim na stronie: http://www.um.kielce.pl/gfx/kielce2/userfiles/images/zitkof/raport_z_realizacji_strategii_19.06.2017.pdf

W 2018 roku w ramach realizowanych działań strategicznych zorganizowano 7 posiedzeń Komitetu Sterującego i Rady Programowej Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, przeprowadzono 4 szkolenia dla przedstawicieli Gmin wchodzących w skład KOF oraz oceniono 28 wniosków o dofinansowanie. Mniejsza liczba ocenionych projektów wynika z faktu, iż w 2018 r. ogłoszono konkursy w ramach innych poddziałań niż w 2017 r. Ponadto zainteresowanie beneficjentów konkursami

ogłoszonymi w 2018 r. było mniejsze. W 2018 r. było również mniej projektów do oceny z EFRR. Zwiększenie liczby szkoleń dla przedstawicieli gmin KOFu wynika z przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

„II Raport z realizacji Strategii ZIT KOF na lata 2014 – 2020 za okres 2015-2017” można pobrać ze strony:

<https://zitkof.kielce.eu/dam/jcr:198374cc-78ff-42a7-b784-14d381d811d9/Raport%202020.06.2018%20ost..pdf>

W 2019 r. w wskaźnik produktu – „Liczba zrealizowanych działań strategicznych” wyniósł 1. Wynik ten jest efektem opracowania „III Raportu z realizacji Strategii ZIT KOF na lata 2014-2020 za okres 2018”:

<https://zitkof.kielce.eu/dam/jcr:e3723cc3-1c7e-44d2-a5bd-f8db0cf99aaa/III%20raport%20z%20realizacji%20Strategii%20ZIT%20KOF.pdf>

Podjęto 56 nowych inicjatyw pojawiających się w wyniku podjęcia współpracy, w tym: 6 wspólnych posiedzeń Komitetu Sterującego i Rady Programowej, 3 posiedzenia bez Rady Programowej Komitetu Sterującego, 38 ocenionych wniosków, na którą składa się ocena 32 wniosków z EFS i 6 wniosków z EFRR, jeden zrealizowany wniosek z POPT 2014 -2020, 5 szkoleń dla przedstawicieli Gmin wchodzących w skład KOF, 3 dokumenty strategiczne, tj.: „Kielecki Obszar Funkcjonalny w ujęciu statystycznym w latach 2014-2018”, „Polityka senioralna Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020-2030”, „Wizja Smart KOF i Kompleksowa diagnoza Smart KOF”.

Zgodnie z Porozumieniem IP ZIT z Instytucją Zarządzającą RPOWŚ na lata 2014-2020 Biuro ZIT prowadzi monitoring i sprawozdawczość z realizacji Priorytetów Inwestycyjnych realizowanych w RPOWŚ na lata 2014 - 2020 w formule ZIT.IP ZIT prowadzi bieżący monitoring projektów realizowanych w trybie pozakonkursowym w ramach EFRR w zakresie postępu rzeczowego i finansowego. Beneficjenci składają informacje na formularzach opracowanych przez IP ZIT. Również w ramach działań informacyjno-promocyjnych opracowano koncepcję rozbudowy Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej w Kielcach (MSIP) o Portal dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. Platforma stanowi kluczowy element wymiany informacji nt. projektów zintegrowanych, realizowanych przez gminy KOF.

CEL OPERACYJNY 2. ROZWÓJ SYSTEMU ZINTEGROWANEGO ZARZĄDZANIA ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJEM

Miasto Kielce już od kilku lat rozwija system zintegrowanego zarządzania i informacji przestrzennej. Dalszy rozwój tego systemu opiera się na wykorzystaniu informacji przestrzennych do poprawy jakości zarządzania i koordynacji działań nie tylko wydziałów Urzędu Miasta, ale także innych jednostek organizacyjnych. Ma to ogromny wpływ na rozwój całego systemu zintegrowanego zarządzania rozwojem

miasta. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na liczbę działających podsystemów MSIP, która wzrosła z 5 w 2015r. do 10 w 2016 r. i od tego roku pozostawała na niezmiennym poziomie. W 2019 r. wskaźnik kontekstowy „Liczba działających podsystemów MSIP” wyniósł 11, czyli wzrósł o 1 w stosunku do 2018 r.

Działaniem zmierzającym w kierunku realizacji tego celu jest budowa otwartej platformy zintegrowanego zarządzania zrównoważonym rozwojem, bezpieczeństwem oraz usługami inteligentnego miasta z wykorzystaniem Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej. Na przestrzeni czterech lat można zaobserwować jego rozwój poprzez wzrost liczby komórek włączonych do systemu, których w 2015 r. było 60, w 2016 r. liczba ta wzrosła do 96 i w 2019 r. wzrosła do 116. Zwiększyła się również liczba rejestrów prowadzonych w systemie, która w 2015 r. wynosiła 144, w 2016 r. – 463, w 2017 r. – 500, w 2018 r. – 508, zaś w 2019 r. – 539 rejestrów. Co roku rosła także liczba użytkowników systemu z 805 w 2015 r. do 1017 w roku 2016, w 2017 r. wyniosła ona 1124. Rok później nieznacznie spadła do 1212 użytkowników, w 2019 r. również zaliczyła spadek do 1114 użytkowników. W ostatnich latach omawianego okresu system powiększył się o liczbę warstw z 1735 w 2015 r. do 2093 w 2019 r. Działania te przełożyły się na liczbę spraw w systemie SOWA, których w 2015 r. było 79 584, rok później już 95 112, w 2017 r. – 113 140, w 2018 r. – 132 464, natomiast w 2019 r. – 146 392. Wzrasta również rok do roku liczba baz danych znajdujących się w systemie z 34 do 177.

CEL OPERACYJNY 3. POPRAWA JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH

Działania z zakresu katalogowania, standaryzacji i monitorowania jakości usług publicznych są przedmiotem zainteresowania wielu polskich samorządów. Są też działaniami przynoszącymi bezpośrednio korzyści dla mieszkańców, którzy mogą korzystać coraz lepszej oferty usług publicznych. Istotną kwestią jest dostępność tych usług, w tym również w formie elektronicznej.

W celu poprawy usług publicznych został stworzony katalog e-usług, w którym zostały opracowane karty mieszkańca. Ich liczba od 2015 r. wzrosła o 45 i wynosi obecnie 123. Liczba wdrożonych usług możliwych do pobrania w wersji elektronicznej nie zmieniła się, i wynosi o 3 więcej niż w latach ubiegłych – 11 usług (4 dotyczyły podatków, 1 – deklaracji śmieciowej, 1 – CEDiG, 1 – PWPW, 1 – e-PUAP, 3 – MSIP).

Jednym z elementów nowoczesnego zarządzania jest zwiększenie udziału społeczeństwa w tym procesie. Urząd Miasta Kielce daje taką możliwość m.in. poprzez konsultacje elektroniczne. Ich popularność rośnie z roku na rok, gdyż jeszcze w 2015 r. wystawionych projektów do konsultacji było 12, a liczba wypełnionych formularzy wyniosła 28 029, to w 2016 r. takich projektów poddano konsultacjom już

22, gdzie wypełniono 69 990 formularzy w wersji elektronicznej. W 2017 r. odnotowano znaczny wzrost w stosunku do poprzednich dwóch lat zwiększenia udziału społeczeństwa w zarządzaniu miastem, kiedy to zostało wystawionych do konsultacji 47 projektów, a liczba wypełnionych formularzy wyniosła 102 550 szt. W 2018 r. do konsultacji zgłoszono 56 projektów, natomiast znacznie wzrosła liczba wypełnionych formularzy – 145 655. W ubiegłym roku do konsultacji wystawiono 80 projektów i otrzymano 180 612 formularzy elektronicznych.

ZAKOŃCZENIE

Monitorowanie realizacji celów zapisanych w „Strategii rozwoju Miasta Kielce” jest elementem koniecznym w procesie spójnego planowania działań i zarządzania. Informuje nie tylko o postępach we wdrażaniu strategii, ale umożliwia również zidentyfikować procesy zachodzące w mieście, w Urzędzie Miasta Kielce i jednostkach organizacyjnych, ułatwia korygowanie odstępstw od założonych celów i umożliwia wprowadzenie modyfikacji w działaniach przewidzianych na kolejne lata.

Ideą przyświecającą autorom czwartego raportu monitorującego było dostarczenie informacji pozwalających na strategiczne programowanie rozwoju miasta, ale również stworzenie swoistego kompendium wiedzy o rozwoju Kielc.

Opracowanie: Biuro ds. Przedsiębiorczości i Centrum Obsługi Inwestora

.....

.....

.....

Akceptuję: .....

Zatwierdzam: .....